

**Türkiye’de Bizans Çalışmaları
İkinci Ulusal Kongresi
“Temel Yaklaşımlar Farklı Yorumlar”**

2 - 4 Aralık, 2026

**Hacettepe Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Sanat Tarihi Bölümü**

Mehmet Akif Ersoy Salonu
2 Aralık Çarşamba, 2026

- 9:30 Açılış Konuşmaları
- 9:55-10:15 **Sema Doğan**
Türkiye'de Bizans Çalışmalarında
Hacettepe Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümünün Rolü
- 10:15-10:35 **Sacit Pekak**
Bizans Çalışmalarının İzinde 45 yıl
- 10:35-10:50 Kahve Arası

1. Oturum: Geç Bizans Kültür Tarihi

Oturum Başkanı: Sacit Pekak

- 10:50-11:10 **Nevra Necipoğlu**
Geç Bizans Döneminde Konstantinopolis'te Sosyal ve Ekonomik Yaşam.
- 11:10-11:30 **Siren Çelik**
Theodoros Metokhites'in Şiirlerinden Khorra Manastırı'na Bakmak
- 11:30-11:50 **Erdinç Yalınkılıç**
Bizans Müzik Yazmalarında İki Entelektüel Yönelim: Psaltikē ve Harmonik Yazım Geleneği
- 11:50-12:10 **Elif Neyzi**
Konstantinopolis'in İmparatorluk ve Patriklik Manastırları: Geç Bizans Dönemi'nde İktidar İlişkilerine Farklı Bir Bakış
- 12:10-12:25 Soru/Cevap
- 12:25-13:20 Öğle Yemeği

Mehmet Akif Ersoy Salonu
2 Aralık Çarşamba, 2026

2. Oturum: Manastırlar (I)

Oturum Başkanı: Esra Güzel Erdoğan

- 13:20-13:40 **Ayşe Ercan Kydonakis**
Bizans Konstantinopolisi'ne Dair Bir Manastır Arkeolojisi
Değerlendirmesi: Yeni Bulgular Işığında Mangana Kompleksi
- 13:40-14:00 **Alessandra Ricci**
Bir Kent Arkeolojisi Deneyimi: İstanbul'daki Satyros Patriklik
Manastırı'nın Kazısı, Araştırması ve Korunması (Küçükaly ArkeoPark)
- 14:00-14:20 **Jülide Deniz Baydar**
Latros Dağı'nda Doğa ile Uyumlu Bir Yerleşim Modeli: Yediler
(Kellibaron) Manastırı
- 14:20-14:35 Soru/Cevap
- 14:35-14:50 Kahve Arası

3. Oturum: Manastırlar (II)

Oturum Başkanı: Esra Güzel Erdoğan

- 14:50-15:10 **Elif Keser Kayaalp**
Tur Abdin'in Kaya Oyma Manastırları
- 15:10-15:30 **Nihan Zorlu Başel**
Bizans Kırsalında Sosyo-Mekânsal Süreklilik: Maçka Örneği
- 15:30-15:50 Soru/Cevap

K Salonu
2 Aralık Çarşamba, 2026

1. Oturum: Yerleşimler - Kente Dair

Oturum Başkanı: **Tolga Uyar**

- 10:50-11:10 **Suna Çağaptay**
Anaia'da "Suç ve Ceza"
- 11:10-11:30 **Inge Uytterhoeven**
İyi İşleyen Bir Şehri Muhafaza Etmek: Geç Antik Dönem
Sagalassos'u ve Batı Anadolu'nun Geri Kalanında Sokak ve
Su Altyapısı
- 11:30-11:50 **Selin Sur ve Ufuk Serin**
Geç Bizans Döneminde Trabzon (1204-1461): Topoğrafya ve
Mimarlık
- 11:50-12:10 **Alican Özkavruk ve Burcu Ceylan Duggan**
Orta Çağ Bizans Kentleri: Kilise Yapıları Üzerinden Kentsel
Sürekliliğin Değerlendirilmesi
- 12:10-12:25 Soru/Cevap
- 12:25-13:20 Öğle Yemeği

2. Oturum: Yerleşimler - Kırsala Dair

Oturum Başkanı: **Ufuk Serin**

- 13:20-13:40 **Luca Zavagno ve Meryem Uyaver**
"City of Islands": urban spaces and sacralized neighbors in the
Byzantine early Medieval Mediterranean
- 13:40-14:00 **Gözde Demir Merzi**
Binbirkilise-Değle Yerleşiminde Süreklilik ve Dönüşüm: Erken
Bizans'tan Orta Bizans'a Mimari ve Yerleşim Karakteri
- 14:20-14:35 Soru/Cevap
- 14:35-14:50 Kahve Arası

K Salonu
2 Aralık Çarşamba, 2026

3. Oturum: Arkeolojik Yaklaşımlar

Oturum Başkanı: **Yelda Olcay Uçkan**

- 14:50-15:10 **Zeynep Mercangöz ve Vera Bulgurlu**
Bizans Çalışmalarının Temel Yaklaşımlarında Arkeolojinin Yeri
- 15:10-15:30 **Fatma Gül Öztürk Büke**
Türkiye'de Bizans Konut Çalışmalarında Belgeleme ve Veri Üretimi
Sorunsalı: Tipolojik Yaklaşımların Sınırları Üzerine Bir Değerlendirme
- 15:30-15:50 Soru/Cevap

SERGi

Bizans Çalışmalarına Adanmış Bir Ömür: Yıldız Ötügen"

- 17:00-18:00 ULUS/KALE
- 18:30-19:30 Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi
- 19:30-20:30 AÇILIŞ KONSERİ
Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı ve Anadolu
Müzik Kültürleri Derneği iş Birliği ile

"17.-18. Yüzyıl İstanbul Kentli Müzik Geleneği"

Mehmet Akif Ersoy Salonu
3 Aralık Perşembe, 2026

1. Oturum: Kapadokya

Oturum Başkanı: Meryem Acara

- 9:00-9:20 **Can Erpek**
Hyacinthos Villası ve Geç Antik Çağ Kapadokya'sındaki Yeri
- 9:20-9:40 **Nilay Çorağan**
Kayseri'nin Gesi Beldesi ve Çevresindeki Bizans Kaya Yerleşimleri
- 9:40-10:00 **Tolga Uyar**
Kapadokya, Başköy (Potamia) Aziz Georgios Kilisesi ve Yeni Bulgular
- 10:00-10:20 **Özgü Çömezoğlu Uzbek**
Kayalıpınar/Samuha Yerleşiminde Bizans Dönemi ve Doğu Kapadokya Bölgesindeki Yeri
- 10:20-10:35 Soru/Cevap
- 10:35-10:50 Kahve Arası

2. Oturum: Likya

Oturum Başkanı: Gündür Varinlioğlu

- 10:50-11:10 **Gökçen Kurtuluş Öztaşkın**
Geç Antikçağda Hristiyanlığın Zaferine Arkeolojik Bir Tanıklık: Olympos Episkopeionu'nda Pagan Heykellerin Simgesel Sergilenmesi
- 11:10-11:30 **Seçkin Evcim**
Erken Bizans Kiliselerinde Figüratif Dekorasyonun İşlev, Öğreti ve Litürjiyle İlişkisi: Olympos 3 No'lu Kilise Örneği
- 11:30-11:50 **Macit Tekinalp**
Arif Kale Yerleşimi ve Kronolojisi

Mehmet Akif Ersoy Salonu
3 Aralık Perşembe, 2026

- 11:50-12:10 **Ebru Fatma Fındık**
Locus ad Sanctum Kavramı Bağlamında Aziz Nikolaos Kilisesi'nde Mezarla İlişkili Kutsal Alan
- 12:10-12:25 Soru/Cevap
- 12:25-13:20 Öğle Yemeği

3. Oturum: Kilikya, Isauria, Karia

Oturum Başkanı: Alessandra Ricci

- 13:20-13:40 **Gündür Varinlioğlu**
Dağlık Kilikya'da Taş Ocakçılığı ve Yapı Endüstrisi
- 13:40-14:00 **Ayşe Aydın**
Taşta İmparatorluk, Yerelde İz: Kilikia ve Isauria'da Erken Bizans Dönemi Mimari Plastiği Üzerine Bir Değerlendirme
- 14:00-14:20 **Orçun Erdoğan**
Geç Antik ve Bizans Dönemlerinde Kadyanda ve Çevresi
- 14:20-14:35 Soru/Cevap
- 14:35-14:50 Kahve Arası

4. Oturum: Devşirme Malzeme Kullanımı

Oturum Başkanı: Fahriye Bayram

- 14:50-15:10 **Hilal Aktur**
Manisa, Kula'nın Beylikler ve Osmanlı Dönemi Yapılarında Devşirme Malzeme (Spolia) Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme
- 15:10-15:30 **Ivana Jevtic**
Thinking Reuse through Making: New Observations about Spolia
- 15:30-15:50 **Muhsine Eda Armağan**
Antalya Şehzade Korkut Camii'ndeki Bizans Sütun Başlıklarının Tipolojik Sınıflaması
- 15:50-16:00 Soru/Cevap

K Salonu
3 Aralık Perşembe, 2026

1. Oturum:Paphlagonia ve Pontus

Oturum Başkanı: **Bülent İşler**

- 9:00-9:20 **Ersin Çelikbaş**
Hadrianopolis'in Bizans Dönemi Hakkında Arkeolojik Veriler
- 9:20-9:40 **Sercan Yandım Aydın**
Simbiyotik Bir İlişki: Erken Bizans Döneminde Ordu ve Yaşam:
Hadrianopolis'te İz Sürmek
- 9:40-10:00 **Şengül Şentürk**
Hadrianopolis Hamamlı Yapı Kompleksi: İlk Bulgular ve Ön
Değerlendirmeler
- 10:00-10:20 **Gülgün Köroğlu**
Balatlar Kazısı'ndan Erken Bizans Dönemine Ait Kemer Tokaları
- 10:20-10:35 Soru/Cevap
- 10:35-10:50 Kahve Arası

K Salonu
3 Aralık Perşembe, 2026

2. Oturum: TarihYazımı

Oturum Başkanı: **Koray Durak**

- 10:50-11:10 **Mihayel Akyüz**
Melitene Metropolit Ignatios'un Kayıp Süryanice Kroniği: Bizans Dönemi Bir
Tarih Metni
- 11:10-11:30 **Bahattin Bayram**
İznik Konsili'ni Yeniden Düşünmek: Türkiye'de Konsil Tarih Yazımı, Alımlama
ve AnlatıKalıpları
- 11:30-11:50 **Kutlu Akalın**
Tellalı Yuhanan ve Süryani Ortodoks Kilisesi
- 11:50-12:10 **Murat Keçiş**
Türkçeye Tercüme Edilen Bizans Kaynakları Hakkında Metodolojik Bir
Değerlendirme
- 12:10-12:25 Soru/Cevap
- 12:25-13:20 Kahve Arası

3. Oturum: El yazmaları

Oturum Başkanı: **Kutlu Akalın**

- 13:20-13:40 **Gökçe Akyüz**
Süryani Resimli El Yazmalarında İsa'nın Doğumu (Mavlode(h) d-Yeşu) Sahnesi
- 13:40-14:00 **Muhammed Enes Canöz**
Doğu ve Batı Arasında Bir Sentez: A-65 Numaralı Gürcüce
Koleksiyonun Astroloji Konulu Bölümü Üzerine Bir Değerlendirme
- 14:00-14:20 **Mehmet Ali Doğan**
Süryani Ortodoks Resimli El Yazmalarında Qodikos/ܩܕܝܟܐ Tabloları: CFMM
00037 (MS37) ve CFMM 00041 (MS41) Örneği

K Salonu
3 Aralık Perşembe, 2026

14:20-14:35 Soru/Cevap

14:35-14:50 Kahve Arası

4. Oturum: Baniler ve Tercihleri

Oturum Başkanı: Nevra Necipoğlu

14:50-15:10 **Murat Gül**
Ani, Tigran Honents Kilisesi Resim Programı: Pentekost Sahnesi

15:10-15:30 **Meryem Acara**
Divriği Buluntusu İki Gümüş Tören Haçı : Bani, Üretim ve Buluntu Yeri Üzerine Tartışmalar

15:30-15:50 **Ceylan Karaca**
Erken ve Orta Bizans Dönemi Dini Törenler ve Kırsaldaki Yeri

15:50-16:00 Soru/Cevap

Mehmet Akif Ersoy Salonu
4 Aralık Cuma, 2026

1. Oturum: Kilise Mimarisi

Oturum Başkanı: **Gülgün Köroğlu**

- 9:00-9:20 **Bülent İşler ve Osman Doğanay**
Tyana Piskoposluk Kilisesinin Birinci Yapım Evresi: Oktogonal Plan Şeması ve Tarihlendirmesi Üzerine Bir Tartışma
- 9:20-9:40 **Bilge Bahar ve Davut Yiğitpaşa**
Sebastopolis (Sulusaray) Kenti Kilisesi
- 9:40-10:00 **Şener Yıldırım ve Ali Çelikay**
Antakya'da Merkezi Mekanlı Bir Kilise
- 10:00-10:20 **Sinan Mimaroğlu ve Elif Güngör**
Arkeolojik Kazı Verileriyle Bir Kilise Planının Yeniden Tanımlanması: Ayasuluk Tepesi Kilisesi
- 10:20-10:35 Soru/Cevap
- 10:35-10:50 Kahve Arası

2. Oturum: Mimari ve Dekorasyon

Oturum Başkanı: **Nilay Çorağan**

- 10:50-11:10 **Yelda Olcay Uçkan ve Uğurcan Koşdemir**
Erken Bizans Mozaiklerinde Düğüm ve Örgü Motifi: Biçim ve Sembolizm
- 11:10-11:30 **Hülya Coşgunaras**
İhlara Vadisi Kapalı Yunan Haçı Planlı Kiliselerinde Mimari, Süsleme ve Defin Geleneği
- 11:30-11:50 **Mine Esmer**
Katmanlar, Müdahaleler ve Kararlar: Atik Mustafa Paşa Camii'nin 2021–2024 Onarımı

Mehmet Akif Ersoy Salonu
4 Aralık Cuma, 2026

- 11:50-12:10 **İlker Mete Mimiroğlu ve Cahit Karakök**
Karadağ Binbirkilise'de Doğu Roma Dönemi Dini Mimarisine Ait Yeni Bulgular (2023–2025 Yüzey Araştırmaları)
- 12:10-12:25 Soru/Cevap
- 12:25-13:30 Öğle Yemeği

3. Oturum: Sikke ve Mühürler

Oturum Başkanı: **Mustafa H. Sayar**

- 13:30-13:50 **Oğuz Tekin**
Bizans sikkelerinde İmparator isimlerinin yazımı üzerine düşünceler
- 13:50-14:10 **Zeliha Demirel Gökarp**
Türkiye'de Bizans Numismatiği Çalışmalarına Yeni Yaklaşımlar: Görünürlük, Yöntem ve Disiplinlerarası Açılımlar
- 14:10-14:30 **Nilgün Elam**
Türkiye'deki Arkeoloji Müzelerinden (Aile İsimli) Yeni Bizans Mühürleri
- 14:30-14:45 Soru/Cevap
- 14:45-15:00 Kahve Arası
- 15:00-15:15 Kapanış ve Değerlendirme

K Salonu
4 Aralık Cuma, 2026

1. Oturum: Yönetim ve Organizasyon

Oturum Başkanı: **Zeliha Demirel Gökalp**

- 9:00-9:20 **İlhami Tekin Cinemre**
Bizans Unvanları Taşrada Ne Kadar Bizanslıydı? Armenia'da Unvan, Aile ve Toprak İlişkisi (4.-7. Yüzyıllar)
- 9:20-9:40 **Caner Togaç**
Yeni Bir İmparatorluk Hanedanı Yaratmak: I. Aleksios Komnenos Döneminde Toprak ve Mali İmtiyaz Bağışları
- 9:40-10:00 **Alican Doğan**
Geç Antikçağda Bizans'ın Doğu Sınırının Savunulmasında Armenia ve Yerel Güçler: Jeopolitik Bir Analiz
- 10:00-10:20 **Ayşe Çaylak Türker**
Biga Yarımadası'nın Bizans Dönemi Askeri Coğrafyası ve Savunma Yapıları
- 10:20-10:35 Soru/Cevap
- 10:35-10:50 Kahve Arası

K Salonu
4 Aralık Cuma, 2026

2. Oturum: Yeniden Düşünmek

Oturum Başkanı: **Oğuz Tekin**

- 10:50-11:10 **Mustafa H. Sayar**
Yazılı Kaynaklar Işığında Orontes Antiocheia'sının Geç Antik Devirde Oynadığı Rol Hakkında Bazı Düşünceler
- 11:10-11:30 **Koray Durak**
Türkiye'de Bizans Kadınları ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Üzerine Çalışmalar: Gelişim, Sınırlar, Yeni Ufuklar
- 11:30-11:50 **Cenk Giray**
Edvar Kavramını Bizans Müzik Teorisi Kaynakları Üzerinden Düşünmek
- 11:50-12:10 **Zeynep Olgun**
Kıyının Ötesinde: Bizans Birinci El Anlatılarını Okumak İçin Bir Yöntem Olarak Talassokritisizm
- 12:10-12:25 Soru/Cevap
- 12:25-13:30 Öğle Yemeği

3. Oturum: Doğu Sınırı

Oturum Başkanı: **Siren Çelik**

- 13:30-13:50 **Fahriye Bayram**
Ani'de Şeddadi Dönemi: Refah Mı, Çöküş Mü?
- 13:50-14:10 **Gökhan Şanlı**
Geç Antik Çağ'da Bizans'ın İberia'daki Sınır Tasavvuru: Darial Geçidi
- 14:10-14:30 **Süha Konuk**
Türkiye'de Savaş Alanı Arkeolojisinin Gelişimi ve Bizans Çalışmalarıyla Kesişimi: Dara ve Malazgirt Örnekleri
- 14:30-14:45 Soru/Cevap
- 14:45-15:00 Kahve Arası